

מדיניות ממשלתית לשילובם של אזרחי ישראל ממוצא אתיופי בחברה הישראלית- המשך הפעלת תכניות לשנת 2020

הצעה להחלטה

מחליטים: בהמשך להחלטות ממשלה מספר 1300 מיום 9.2.2014 בעניין גיבוש תכנית לקידום שילובם המיטבי של יוצאי אתיופיה בחברה הישראלית; מספר 324 מיום 31.7.2015 בעניין מדיניות ממשלתית לקידום שילובם של אזרחי ישראל ממוצא אתיופי בחברה הישראלית; מספר 609 מיום 29.10.2015 בעניין צוות יישום ומעקב אחרי התכנית ואימוץ תכניות משרד החינוך, משרד הרווחה והשירותים החברתיים ומשרד הבריאות לשילוב יוצאי אתיופיה; מס' 1107 מיום 18.1.2016 בעניין אישור תכניות משרד הביטחון וצה"ל, משרד הכלכלה והתעשייה, נציבות שירות המדינה, השלמת תכנית המשרד לביטחון פנים והקמת צוות לטיפול בגזענות; מס' 1957 מיום 1.8.2016 בעניין תכנית משרד התרבות והספורט.

א. להמשיך ליישם תכניות של משרד החינוך, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, משרד הבריאות ומשרד התרבות והספורט (להלן – **המשרדים**), שיושמו בשנים 2016 עד 2019 (שנות הלימודים תשע"ז, תשע"ח, תשע"ט ו- תש"פ) לשנה נוספת. המשך יישום התכנית במשרד החינוך יעשה במהלך שנה"ל תשפ"א. המשך יישומן של התכניות יעשה כאמור בהחלטות הממשלה הבאות: החלטה מס' 609 מיום 29.10.2015, החלטה מס' 1071 מיום 18.1.2016 והחלטה מס' 1957 מיום 1.8.2016.

ב. השתתפות משרד האוצר בתכניות תהיה 60 מיליון שקלים שהוקצו למשרדים המנויים בהחלטה זו מכוח החלטת ממשלה מספר 365 מיום 9.9.2020. דיווח בדבר אופן חלוקת התקציב בין המשרדים יימסר לממשלה בתוך 14 יום.

ג. בתכנית משרד החינוך יוקצו המשאבים לתחומים הבאים:

1. קידום הישגים לימודיים בכל שלבי החינוך
2. מתן מענים לצרכי התלמידים וההורים בגיל הרך ובבתי ספר יסודיים
3. טיפוח מצוינות
4. הפחתת היקף התלמידים בחינוך המיוחד ובכיתות מיוחדות
5. פעילויות בלתי פורמליות לילדים
6. חיזוק ההכנה לצה"ל
7. הכשרה, העצמה הכנה ופיתוח של עובדי הוראה
- ד. בתכנית משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – זרוע עבודה, יוקצו המשאבים לשדרוג מקצועי של עובדים באמצעות הכשרה והכוונה תעסוקתית.
- ה. בתכנית משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים (שלא בזרוע העבודה) – יוקצו המשאבים לתחומים הבאים:

1. טיפול במשפחות הנזקקות לשירותי הרווחה
2. הקניית שירותים ייעודיים לאוכלוסייה מבוגרת בעלת חסמים שפתיים

3. טיפול בנוער וצעירים בסיכון

- ו. בתכנית משרד הבריאות יוקצו המשאבים להנגשה של שירותי הבריאות ובריאות הנפש באמצעות מגשרים.
- ז. בתכנית משרד התרבות והספורט יוקצו המשאבים לעידוד ילדים ונערים בעלי פוטנציאל להצטרף לאגודות ספורט בענפים שונים.
- ח. המשרדים יגבשו, בתיאום עם המטה לשילוב יוצאי אתיופיה במשרד ראש הממשלה, תכנית מפורטת הכוללת יעדי תפוקה ותוצאה, מדדים להצלחה והקצאות תקציביות אשר יסייעו להשגת יעדים אלו.
- ט. ועדות המעקב המקצועיות המייעצות במשרדים, שמונו מכוח החלטות ממשלה מס' 609 מיום 29.10.2015 מס' 1107 מיום 18.1.2016 ומס' 1957 מיום 1.8.2016 תתכנסנה לפחות שלוש פעמים במהלך הפעלת התכניות ותקבלנה דיווח ביחס להתקדמותן. כמו כן ידונו ועדות המעקב בחסמים ליישומן של התכניות ובנושאים נוספים הנוגעים לשילובם המיטבי של אזרחי ישראל יוצאי אתיופיה בתחומי העיסוק של המשרדים.
- י. עד לאישורו של תקציב המדינה לשנת 2020, הקצאת התקציבים לפי החלטה זו כפופה להוראות סעיף 3ב לחוק יסוד: משק המדינה ולסעיף 49ב לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

דברי הסבר

רקע כללי

1. ממשלת ישראל שמה לה למטרה להביא לשילובם המיטבי של יוצאי אתיופיה בכל תחומי החיים, לאור שש אבני היסוד למדיניות הממשלתית, אשר גובשו בתהליך התייעצות רב מגזרי רחב בהתאם להחלטת ממשלה מספר 1300 מיום 9.2.2014. מדיניות שילובם המיטבי של יוצאי אתיופיה בכל תחומי החיים אומצה בהחלטת ממשלה מספר 324 מיום 31.7.2015, בה נקבע כי על משרדי הממשלה השותפים לגבש תכניות עבודה למימושה במסגרת השירותים הנמצאים באחריותם. תכניות עבודה אלה עוגנו בשורה של החלטות ממשלה שהתקבלו בשנים 2015-2017.
2. תכניות משרדי החינוך, העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים והבריאות הובאו לממשלה ואושרו במסגרת החלטה מס' 609 מיום 29.10.2015 (להלן – **החלטה 609**), שהתייחסה לשנים 2016 עד 2019 (שנות לימודים תשע"ז עד תש"פ). התכנית של משרד התרבות והספורט הובאה לממשלה ואושרה במסגרת החלטה מס' 1957 מיום 1.8.2016 והתייחסה גם היא לשנים 2016 עד 2019 (שנות לימודים תשע"ז עד תש"פ). עד כה במהלך שנת 2020 הצליח המטה לשילוב יוצאי אתיופיה יחד המשרדים אשר תכניותיהם הסתיימו בסוף שנת 2019 להפעיל את התכניות במתכונת מצומצמת על בסיס יתרות משנים קודמות. החלטה 609, המאשרת את הקמתו של צוות מעקב ובקרה אחר יישום התכנית, קבעה כי אחד מתפקידיו של הצוות הוא לקיים במהלך השנה הרביעית הערכת מצב על אודות מידת ההצלחה של התכנית בכל אחד מהמשרדים ולהציג בפני הממשלה מסמך מסכם בנושא. לפיכך, במהלך שנת 2019 ביצע משרד ראש הממשלה, בשיתוף משרדי הממשלה השותפים בתכנית, נציגים מתוך קהילת יוצאי אתיופיה ורשויות מקומיות, הערכה כזו¹. ההערכה מהווה בסיס לדוח הסיכום שיוצג לממשלה. על בסיס הערכה זו, גובשה גם תכנית המכוונת לשמירה על הישגי התכניות שהופעלו בשנים 2016-2019, להמשך צמצום הפערים שעוד נותרו ולטיפול מעמיק בתחומים בהם לא היתה התקדמות מספקת ובאתגרים שעלו תוך כדי הפעלת התכנית. בחינה זו כללה התייחסות למספר היבטים: בחינה של מידת היישום והעמידה ביעדים בתכניות שהופעלו בשנים 2016-2019 וזיהוי תכניות שהשיגו את היעדים לעומת תכניות שלא יושמו או שלא הגיעו ליעדים שהוצבו להן. מתוך תכנית רב שנתית זו, נגזרה התכנית הנוכחית – המיועדת לשמור על הישגי התכנית הקודמת בשנת הלימודים הנוכחית, וזאת עד להבאת תכנית רב שנתית לאישור הממשלה. חלק ממסקנות ההערכה שנערכה יפורטו להלן במסגרת הסברת הצורך בהארכת התכניות בכל אחד מהמשרדים.

תכניות המשרדים לשילוב יוצאי אתיופיה: יישום, הישגים ופערים שנוותרו

3. מכוח החלטה 609 יישמו משרדי החינוך, הבריאות והעבודה, הרווחה והשירותים החברתיים תכניות מקיפות לשילובם המיטבי של אזרחי ישראל ממוצא אתיופי

¹ הערכת המצב מובאת בדוח "התכנית לשילוב יוצאי אתיופיה: סיכום פעילות לשנים 2017-2019"

בשנים 2016-2019 (שנות הלימודים תשע"ז עד תש"פ). בפועל, תכנית משרד התרבות והספורט החלה לפעול רק בשנת 2019.

4. **תכנית משרד החינוך** כללה קידום הישגים לימודיים, מתן מענה לצרכים של התלמידים, פעילויות בלתי פורמליות, חיזוק ההכנה לצה"ל והכשרה, פיתוח, הכנה והעצמה של עובדי הוראה.

יישום התכנית הביא להישגים משמעותיים בתחומים הבאים:

4.1. תחום קידום ההישגים בבחינות הבגרות. אחוז הזכאים לבגרות בקרב יוצאי אתיופיה בקרב תלמידי י"ב עלה מ-54.5% ל-64%; שיעור הזכאים לתעודת בגרות שמזכה בכניסה להשכלה גבוהה עלה מ-34% ל-43%.

4.2. תחום פיתוח מצוינות. בשנת תשע"ט השתתפו 1,462 תלמידים בתכניות מחוננים ומצטיינים, בשיעור של כמעט פי שניים וחצי ממספרם שנתיים קודם לכן. בתחום החינוך הבלתי-פורמלי, ניכרת עלייה משמעותית בשיעורי השתתפות ילדים בחוגי העשרה בהיקף של למעלה מ-4,000 תלמידים בכיתות א'-ה' בכל שנה, המלווים ב-87% שיעורי שביעות רצון בקרב ההורים.

4.3. תחום ההכנה לצה"ל. בחלק מהמדדים שהוגדרו ניכרות מגמות שיפור בשנת 2018 ביחס לשנת 2014: שיעור יוצאי אתיופיה בקרב היוצאים לקצונה עלה מ-1.3% ל-1.9%; היקף המשובצים בתפקידי איתור עלה מ-6% ל-12.8%; והיקף הנשר ירד מ-19.6% ל-13.5%.

4.4. תחום ההכשרה, העצמה וקליטה של עובדי הוראה. ניתן להצביע על עליה עקבית במספר המורים הישראלים יוצאי אתיופיה במערכת החינוך, מ-300 בתחילת התכנית (שנה"ל תשע"ז) ל-700, מעבר ליעד שנקבע, כבר בסוף שנה"ל תשע"ט.

5. עם זאת, במספר תחומים בתכנית משרד החינוך נותרו פערים משמעותיים שיש לתת להם מענה:

5.1. בתחום ההישגים הלימודיים נותרו פערים משמעותיים בתחום הזכאות לבגרות. שיעור הזכאים לבגרות בקרב כלל דוברי העברית עומד על כ-72%, ושיעור הזכאים בהם לבגרות המאפשרת השכלה גבוהה עמד על כ-64%, למעלה מ-20% יותר משיעורם בקרב יוצאי אתיופיה כפי שפורט בסעיף 4.1 לעיל.

5.2. היקף המצטיינים והמחוננים המאותרים בקרב תלמידים ממוצא אתיופי עדיין קטן באופן משמעותי מחלקם באוכלוסייה.

5.3. למרות מאמצים, לא הושגה הפחתה משמעותית בהיקף הילדים המופנים לחינוך מיוחד והוא עדיין עומד על 5.4% מקרב התלמידים ממוצא אתיופי בהשוואה ל-3% מקרב כלל התלמידים.

5.4. בתחום ההכנה לצה"ל, לצד מדדים בהם חל שיפור ישנם מדדים שנותרו כפי שהם ואף חלה בהם נסיגה: היקף העריקות בקרב מלש"בים יוצאי אתיופיה עלה מ-9.9% ל-12.8%, והיקף הנפקדים עלה מ-11.8% ל-13.9% (נסיגה זו צפויה על רקע הירידה הדרמטית בהיקפי הנשירה משירות).

6. כמו כן, ישנם תחומים בהם החל צמצום הפערים, אך עוד נותרה כבדת דרך להשלמתו:

- 6.1. שיעורי בעלי קב"א בקרב מלש"בים יוצאי אתיופיה עמד בממוצע על 17.4% ב-2014 ועלה ל-21% ארבע שנים מאוחר יותר, אולם עדיין נותר גבוה ביחס לכלל המלשבי"ים (60.4% בקרב נשים ו-65% בקרב גברים). כך גם ביציאה לפיקוד זוט, כאשר התרחשה הכפלה של יוצאים לקורס אך עדיין נותרו פועלים: לדוגמא, שיעור הגברים יוצאי אתיופיה במסלול פיקוד זוט הכפיל עצמו מ-4.9% ל-10% ב-2018, אך עדיין רחוק מן הממוצע בקרב גברים בכל צה"ל – 16.2%.
- 6.2. קליטתם של 400 עובדי הוראה נוספים מהווה אומנם הישג משמעותי, אולם על מנת שעובדי הוראה ממוצא אתיופי יהיו מיוצגים במערכת החינוך בהתאם לחלקם באוכלוסייה, יש עדיין להגדיל בהרבה את מספר המורים במערכת. כמו כן, יש להגדיל את מספר המורים במקצועות נדרשים ואת ייצוגם של יוצאי אתיופיה בתפקידי ניהול ומנהיגות במערכת החינוך.
7. **תכנית משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים** יושמה במשך ארבע שנים ובמסגרתה ניתן שירות ל-512 נערים, נערות וצעירים במצבי סיכון ולקרוב ל-1,000 משפחות (כולל אוכלוסייה מבוגרת).
יישומה של התכנית הביא לתוצאות חיוביות, וביניהן:
- 7.1. הפחתת אחוז יוצאי אתיופיה מבין המטופלים בשירותי המבחן לנוער מ-5.9% ל-2.6%. הפחתת אחוז יוצאי אתיופיה הרשומים במחלקות לשירותים החברתיים
- 7.2. הפחתת מספר יוצאי אתיופיה מבין הרשומים במחלקות הרווחה המשתתפים בתכניות שאינן ייחודיות מ-2,300 ל-3,100.
- 7.3. הפחתת מספר הילדים יוצאי אתיופיה המוצאים מביתם
8. עם זאת, גם בתכנית זו נותרו מספר פערים שיש לתת עליהם את הדעת:
- 8.1. אחוז יוצאי אתיופיה הרשומים באגפי הרווחה עדיין גבוה יותר מפי שניים מהאחוז בקרב כלל האוכלוסייה.
- 8.2. אחוז יוצאי אתיופיה המשולבים בשירותי רווחה – בעיקר בשירותים טיפוליים – עדיין נמוך ביחס להיקף המוכרים.
- 8.3. למרות הירידה בהיקף הילדים המוצאים מהבית, ילדים יוצאי אתיופיה עדיין מוצאים מביתם בשיעור העולה על פי שלושה מהיקפם בקרב ילדי כלל האוכלוסייה.
- 8.4. אחוז הנערים המופנים לשירות המבחן עדיין גבוה מעט משיעורם באוכלוסייה (2.6% מופנים לשירותי מבחן בהשוואה לכ-2% מכלל האוכלוסייה בקבוצת הגיל הרלוונטית).
9. **תכנית משרד הבריאות** יושמה במהלך ארבע שנים ובמסגרתה יושם במלואו מרכיב הפעלת המגשרים במרפאות הראשוניות. בשנה החולפת שולבו מגשרים גם במערך בריאות הנפש. כמו כן יושמו פעולות למיגור גזענות במערכת הבריאות ולהגברת הייצוג ההולם, שולב במוקד התרגום הלאומי מענה באמהרית והתקיימו כנסי הסברה על אודות אבני היסוד לצוותים רפואיים. עם זאת, חלקים אחרים בתכנית כגון קבוצות מנהיגות, ומבחני התמיכה בקופות החולים יושמו באופן חלקי בלבד.
10. **תכנית המשרד לכלכלה ותעשייה** פוצלה – עם פיצול המשרדים – בין משרד הכלכלה לבין זרוע העבודה במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים. במסגרת התכנית

שיושמה על ידי זרוע העבודה לקחו חלק כ-4,000 משתתפים בתכניות שונות של הכוון תעסוקתי והכשרה מקצועית.

גם לתכנית זו הישגים משמעותיים:

- 10.1. 85% מהמשתתפים שלא עבדו הושמו בעבודה.
- 10.2. 35% מהמשתתפים דיווחו על שיפור בשכר, ובממוצע על תוספת של 10% לשכר.
- 10.3. 65% מהמשתתפים דיווחו על שיפור בתנאי העבודה.
11. עם זאת, תכנית ההכוון התעסוקתי הקיפה רק חלק קטן מהאוכלוסייה הפוטנציאלית והיקף הפערים בהכנסה ובתעסוקה עדיין גדול.

קיימים פערי שכר ביחס לאוכלוסייה יהודית לא חרדית, וזאת למרות שיעורי תעסוקה גבוהים מאוד. נתונים משנת 2016 מצביעים על הנתונים הבאים:

11.1.1. 93% מהנשים יוצאות אתיופיה משתכרות מתחת לממוצע וכמחציתן מתחת לשכר המינימום (בהשוואה ל- 67% ו- 33% בהתאמה בקרב נשים יהודיות שאינן חרדיות). רק 7% מבין הנשים יוצאות אתיופיה משתכרות מעל הממוצע (לעומת 33% בקרב נשים יהודיות שאינן חרדיות).

11.1.2. רק 26% מהגברים יוצאי אתיופיה משתכרים שכר מעל הממוצע (לעומת 54% בקרב גברים יהודים שאינם חרדים).

11.1.3. שיעור גבוה בקרב משלחי יד לא-מקצועיים: 24% ביחס ל-4.5% באוכלוסייה יהודית לא-חרדית - שיעור נמוך של בעלי משלח יד אקדמאי: 7.2% ביחס ל-26.3% באוכלוסייה יהודית לא-חרדית.

12. **תכנית משרד התרבות והספורט** החלה כאמור לפעול רק בספטמבר 2019 (שנת לימודים תש"פ). במסגרת תכנית זו השתלבו כ-1,300 ילדים ו-25 מאמנים בפעילות של אגודות הספורט. התכנית מופעלת גם בשנת הלימודים הנוכחית.

הארכת תכניות המשרדים על מנת לשמר הישגים, להמשיך בצמצום הפערים, ולוודא את המשכיות התכנית

13. בסוף שנת 2018 הוחלט על פיזור הכנסת ה-20, ובהמשך לכך כיהנה הממשלה במשך למעלה משנה כממשלת מעבר. לאור הנסיבות שנוצרו לא היתה אפשרות מעשית להביא בפני הממשלה את סיכום התכנית לשילוב יוצאי אתיופיה בכללותה ולפרט על אודות ההמלצות להמשך הפעלת התכניות במשרדים המוזכרים. כמו כן, בשל העובדה שלא אושר תקציב מדינה לשנת 2020 לא ניתן היה להביא בפני הממשלה תכנית תקציבית סדורה להמשך צמצום הפערים שנותרו ופורטו לעיל.

14. החלטה זו נועדה לשמר את ההישגים שהושגו עד כה, להתמודד עם המשך צמצום הפערים וחיזוק המצוינות ולוודא המשכיות של הפעולות עד לאישור התקציב וקבלת החלטת ממשלה מקיפה בנושא, במטרה למנוע פגיעה באזרחי ישראל ממוצא אתיופי – תלמידים, בני נוער, צעירים בגילאי העבודה משפחות ואזרחים ותיקים.

15. לאור נסיבות אלה מומלץ להבטיח את המשכיות התכניות שיושמו במלואן בארבע השנים האחרונות והובילו לתוצאות. לצורך כך הוקצו בהחלטת ממשלה מס' 365 מיום 9.9.2020 60 מיליון שקלים.

16. המשרדים יגבשו, בתיאום עם המטה לשילוב יוצאי אתיופיה תכניות מפורטות לשימור ההישגים והמשך צמצום הפערים בתחומים שצוינו לעיל. זאת, על מנת להבטיח המשכיות מצד אחד אך גם לקחת בחשבון את הלקחים שנלמדו במהלך שנות ההפעלה של התכנית.

המשך פעולה של ועדת המעקב המייעצת

ועדות מעקב מייעצות המורכבות ממחצית אנשי מקצוע מהמשרדים ומחצית ישראלים ממוצא אתיופי בעלי רקע, ידע וניסיון בתחומי העיסוק של תכניות המשרדים פעלו במשך ארבע השנים שחלפו, והיוו אחד הכלים להבטחת השקיפות והמעקב השיטתי אחר יישום התכניות. הועדות התמקדו במעקב אחר יישום התכניות, סיוע בהתמודדות עם חסמים ועיסוק בסוגיות של שילוב מיטבי של יוצאי אתיופיה במערכות הרלוונטיות בכל משרד. הועדות תרמו רבות בעדכון התכניות (למשל, גיבוש מתווה להשתתפות ילדים בחוגים, שינוי ההתמודדות עם הפחתה בהיקף הילדים המופנים לחינוך מיוחד, שילוב מגשרים במערך בריאות הנפש, גיבוש ויישום הכשרה למניעת הטיות ודעות קדומות בקרב עובדים סוציאליים). חברי הועדות השתתפו גם בדיונים שנערכו לסיכום התכניות והצבעה על ההישגים והפערים שעוד נותרו. ועדות אלה ימשיכו לפעול במהלך תקופת יישום ההחלטה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

תקציב

60 מיליון שקלים שהוקצו בהחלטת ממשלה מס' 365 מיום 9.9.2020.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

כאן יצויין אם ההצעה נוגעת לתחום סמכותו של שר אחר. אם כן – יש לציין מהי עמדתו של השר האחר.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מספר 1300 מיום 9.2.2014 ;
החלטת ממשלה מספר 324 מיום 31.7.2015 ;
החלטת ממשלה מספר 609 מיום 29.10.2015 ;
החלטת ממשלה מספר 1107 מיום 18.1.2016 ;
החלטת ממשלה מספר 1957 מיום 1.8.2016 ;
החלטת ממשלה מס' 365 מיום 9.9.2020 .

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת.

סיווגים

סיווג ראשי:

סיווג משני

תחום פעולה עיקרי: 02חברה וכלכלה;

מוגש על ידי ראש הממשלה

ד' בחשון התשפ"א

22 באוקטובר 2020

היועצת המשפטית

ירושלים, ג' בחשון התשפ"א

21 באוקטובר 2020

סימוכין: 8140053042

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: יישום מדיניות ממשלתית לשילובם של אזרחי ישראל ממוצא אתיופי בחברה הישראלית – המשך הפעלת תכניות משרדי החינוך, העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, הבריאות והתרבות והספורט לשנת 2020 (שנת הלימודים תשפ"א)

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

ממשלת ישראל שמה לה למטרה להביא לשילובם המיטבי של יוצאי אתיופי בכל תחומי החיים. בחלטת ממשלה מס' 324 מיום 31.7.2015, שעניינה הסדרת מדיניות ממשלתית לקידום שילובם של אזרחי ישראל ממוצא אתיופי, נקבע כי על משרדי הממשלה הרלוונטיים לעניין לגבש תכניות עבודה למימוש מדיניות השילוב המיטבי במסגרת השירותים המצויים בתחום אחריותם.

תכניות משרדי החינוך, העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים והבריאות הובאו לממשלה ואושרו במסגרת החלטה מס' 609 מיום 29.10.2015 (להלן – **החלטה 609**), אשר התייחסה לשנים 2016-2019 (שנות הלימודים תשע"ז עד תש"פ). מכח החלטה 609 יישמו המשרדים הכלולים בה תכניות מקיפות לשילובם המיטבי של אזרחי ישראל ממוצא אתיופי.

התכנית של משרד התרבות והספורט הובאה לממשלה ואושרה במסגרת החלטה מס' 1957 מיום 1.8.2016. גם החלטה זו התייחסה לשנים 2016-2019 (שנות הלימודים תשע"ז עד תש"פ), אך בפועל החלה לפעול רק בשנת 2019.

כפי שמפורט בדברי ההסבר, תכניות כלל המשרדים נחלו אמנם הצלחה רבה אך עדיין נותרו פערים שיש לצמצם ותחומים בהם לא היתה התקדמות מספקת.

במסגרת החלטה 609 הוחלט על הקמת צוות מעקב ובקרה אחר יישום התכנית, שאחד מתפקידיו לקיים במהלך השנה הרביעית להפעלתה הערכת מצב על אודות מידת ההצלחה של התכנית בכל אחד מהמשרדים. בהתאם, במהלך שנת 2019 ביצע המטה לשילוב יוצאי אתיופיה, בשיתוף עם משרדי הממשלה השותפים בתכנית, נציגים מתוך קהילת יוצאי אתיופיה ונציגי הרשויות המקומיות הערכה כאמור, וגיבש תכנית לשמירה על הישגי התכנית שהופעלו בשנים 2016-2019, להמשך צמצום הפערים שעוד נותרו ולטיפול מעמיק בתחומים בהם לא היתה התקדמות מספקת ובאתגרים שעלו תוך כדי הפעלת התכנית.

לאור התפזרות הכנסת בסוף שנת 2018 ותקופת הבחירות הממושכת לא היתה אפשרות מעשית להביא לאישור הממשלה את המשך הפעלת התכניות לזמן נוסף. בנוסף, בשל העובדה שלא אושר תקציב מדינה לשנת 2020 לא היה ניתן להביא בפני הממשלה תכנית תקציבית סדורה להמשך צמצום הפערים.

כפתרון ביניים, במהלך שנת 2020 הצליח המטה לשילוב יוצאי אתיופיה יחד עם המשרדים אשר תכניותיהם הסתיימו בסוף שנת 2019 להמשיך להפעיל את התכניות במתכונת מצומצמת על בסיס יתרות משנים קודמות.

בהצעת ההחלטה דן מבוקש לאשר את המשך הפעלת התכניות לשילוב מיטבי של יוצאי אתיופי במשרדי הממשלה הרלוונטיים: חינוך, עבודה, רווחה ושירותים חברתיים, בריאות ותרבות וספורט, וזאת באמצעות תקציב שהוקצה מכוח החלטת ממשלה מס' 365 מיום 9.9.2020.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

היועצת המשפטית

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:
הצעת ההחלטה הופצה ליועצים המשפטיים של המשרדים הרלוונטיים והיא תוקנה בעקבות הערות שהתקבלו.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעת ההחלטה:

בשים לב לאמור לעיל, אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

יעל כהן, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית

